

[Aksel Larsen.]

Det andet spørgsmål, der rejser sig efter den højtærede udenrigsministers redegørelse, er et rent naturligt spørgsmål: er udenrigspolitik et område, som ikke eller kun periferisk angår folketingset? De ærede medlemmer hr. Thorkil Kristensen og hr. Ole Bjørn Kraft har med forskellig styrke og varmegrad talt det udenrigspolitiske nævns sag, men hvad med folketingset? Hvad med folketingsets stilling til og indflydelse på Danmarks udenrigspolitik? Det danske folketingset bruger megen tid til mere eller mindre omhyggeligt at beskæftige sig med lovgivning om plantesygdomme, om udskydelse af revisionen af en mængde love, om staldhygiejne, om biavlens fremme, om bekæmpelse af flyvehavre og vandløbsforhold, alt sammen meget nyttigt og prisværdigt, men det altafgørende ikke blot for dansk indenrigspolitik, men også for Danmarks velfærd, ja, for Danmarks beståen, nemlig udenrigspolitikken og vor stilling til verdenspolitiske begivenheder og den verdenspolitiske udvikling, kan man i folketingset beskæftige sig med i en almindelig debat med trekvart års mellemrum, en debat, som næsten naturligvis må ende uden konkrete beslutninger. Formentlig må man i sidste instans give folketingset selv ansvaret for sådanne tilstande, ansvaret for, at det finder sig i at være uden konkret indflydelse på dansk udenrigspolitik eller på manglende dansk udenrigspolitik. Det er dog efter den skik, der er indarbejdet, regeringen, der tager initiativ til at forelægge spørgsmål til afgørelse for folketingset, så det må være berettiget at behøje regeringen, at dette, hvad udenrigspolitikken angår, hidtil er sket i så ringe omfang. Det må være berettiget at henstille til regeringen at ændre sin praksis.

Lad mig nævne, at den højtærede udenrigsminister ligesom i forbifarten omtalte det amerikanske tilbud om bistand til modernisering af den danske flåde. Det fremgik heraf, at der eksisterer et byggeprogram på ca. 300 mill. kr., og at den amerikanske

regering har tilbudt at betale halvdelen heraf. Lad mig forsøge at se bort fra, at det er en sag, vi kender fra aviserne. De vigtigste udenrigspolitiske og militærpolitiske spørgsmål og afgørelsen af dem får vi jo besked om gennem aviserne og ikke ved redegørelser endsige ved forslag fra regeringen her i tinget. Lad mig som sagt se bort fra dette, og lad mig hæfte mig ved det reelle i sagen. Der eksisterer altså et sådant byggeprogram, som skal finansieres delvis ved amerikansk hjælp. Burde dette ikke være et lovgivningsspørgsmål? Burde regeringen ikke i folketingset være fremkommet med forslag om et sådant flådebygningsprogram, have begrundet det eller forsøgt at begrunde det og overladt afgørelsen til folketingset? Jeg tror det. Men i mange spørgsmål degraderer regeringen åbenbart folketingset til et ekspeditionskontor, og i sådanne vigtige spørgsmål som flådeprogrammet får folketingset kun besked gennem en bisætning i en udenrigsministeriel redegørelse. Det kunne være fristende her at gå ind på selve sagen og spørge: hvad er formålet, hvad bliver de udenrigspolitiske følger, og hvad kommer det til at koste bagefter, når krigsskibene er bygget og skal holdes i drift og ved lige? Men i et håb, som måske og måske ikke bliver beskæmmet, om at vi i nær fremtid får en virkelig debat her i tinget om selve forsvarsordningen, skal jeg i dag lade dette ligge.

Jeg kan imidlertid ikke forbigå den kendsgerning, at udenrigsministeren i sin redegørelse slet ikke omtalte planerne og forhandlingerne om tyske våbenarsenaler i Jylland. Ved en tidligere lejlighed har jeg i spørgetiden afæsket den højtærede forsvarsminister besked om disse planer og forhandlinger og fik et mildest talt tåget svar, der dog suppleredes med et løfte om, at denne sag ville blive udførligt behandlet under udenrigsdebatten den 3. og 4. marts. Det er nu! Men udenrigsministeren kom ikke med ét ord ind på spørgsmålet. Man kan håbe, at avisforlydender om, at regeringen har afbrudt forhandlingerne og altså